

Informatie verkiezingen Gemeenteraad 3 maart 2010

Hoe stem ik?

Met uw stempas en geldige identiteitsbewijs kunt u in de gemeente stemmen in een willekeurig stemlokaal. De stemlokalen zijn woensdag 3 maart 2010 van 7.30 tot 21.00 uur geopend voor de verkiezing van de gemeenteraad. Zonder stempas en geldig identiteitsbewijs kunt u niet stemmen.

Mag ik stemmen?

Bij de gemeenteraadsverkiezingen mogen de volgende mensen stemmen: alle ingezetenen van de gemeente die afkomstig zijn uit een lidstaat van de Europese Unie en vreemdelingen die minimaal 5 jaar onafgebroken legaal in Nederland wonen.

Mensen die door de rechter uit het kiesrecht zijn ontzet als bijkomende straf bij een strafrechtelijke veroordeling mogen niet stemmen.

Sinds 2009 kunnen mensen die wegens een geestelijke stoornis onder curatele zijn gesteld, gewoon aan de verkiezing deelnemen. Deze mensen waren tot voor kort uitgesloten van het kiesrecht. De Grondwet en Kieswet zijn op dit punt in 2008 aangepast. Deze mensen ontvangen dus van de gemeente ook een stempas.

De stempas

De stempas is uw toegangsbewijs tot de verkiezing. De stempas is zowel een 'bewijs van uitnodiging' als het exclusieve bewijs van uw kiesgerechtigdheid. Het bezit van deze pas vormt voor het stembureau het bewijs dat u uw stem nog niet bij een ander stembureau heeft uitgebracht. In alle gemeenten kunnen kiezers hun stem uitbrengen met een stempas. Met de stempas kunt u binnen uw eigen gemeente zelf bepalen in welk stemlokaal u bij de verkiezing van de gemeenteraad uw stem uitbrengt. Met een stempas kunt u dus stemmen in een **stembureau naar keuze** binnen uw gemeente. Echter, zonder stempas kan **NIET** worden gestemd.

De stempas verschilt dus van de oproepingskaart. De stempas is voorzien van echtheidskenmerken en een uniek nummer; zonder de stempas kunt u niet stemmen.

Wanneer u uw stempas kwijtraakt of als deze is stukgegaan, vraag dan zo snel mogelijk een nieuwe stempas aan bij de gemeente. In de gemeente Steenberg is de uiterste datum waarop u een vervangende pas kunt aanvragen maandag 1 maart 2010.

Identiteitsdocument verplicht

U moet naast uw stempas een geldig identiteitsbewijs tonen om te mogen stemmen. **Zonder geldig identiteitsbewijs mag u niet stemmen.** Neem daarom een identiteitsbewijs mee (bijvoorbeeld uw paspoort, rijbewijs of identiteitskaart).

Ook als u een onderhandse volmachtstem voor iemand uitbrengt, moet u een kopie van het geldige identiteitsbewijs van uw volmachtgever tonen. Zonder deze kopie te tonen, mag u de volmachtstem **niet** uitbrengen.

Heeft u geen geldig identiteitsbewijs, vraag dan tijdig een nieuwe aan bij uw gemeente. Reken op minimaal vijf werkdagen voor u in bezit bent van uw nieuwe identiteitsbewijs.

Heeft u geen geldig identiteitsbewijs en wilt u geen identiteitsbewijs aanvragen, dan kunt u besluiten iemand schriftelijk te machtigen om namens u te stemmen. In dat geval controleert de gemeente uw persoonsgegevens in de gemeentelijke basisadministratie. U kunt een aanvraag voor een schriftelijke volmacht indienen bij de gemeente tot en met uiterlijk **17 februari 2010**. Deze aanvraag moet zowel door u als door uw gemachtigde zijn ondertekend.

Bent u uw identiteitsbewijs kwijt, of is het gesloten, dan kunt u uw stem uitbrengen door een kopie van het proces-verbaal van vermissing dat is opgemaakt door de politie te tonen. Daarnaast moet u een ander pasje of document voorzien van uw naam en foto tonen bij het stembureau. Daarmee kan het stembureau u tot de stemming toelaten.

Kiezers met een andere dan de Nederlandse nationaliteit

Burgers van de EU-lidstaten kunnen zich identificeren met hun geldige nationale paspoort, identiteitskaart of rijbewijs. Dat geldt ook voor de burgers van IJsland, Liechtenstein en Noorwegen. Burgers van landen die geen lid zijn van de EU, kunnen alleen een Nederlands verblijfsdocument als identiteitsdocument gebruiken. Personen die werkzaam zijn bij een in Nederland gevestigde internationale organisatie kunnen zich legitimeren met een zogenaamd document voor geprivilegieerden.

Stembiljet en rood potlood

Op 3 maart 2010 kunt u van 7.30 tot 21.00 uur terecht in de stemlokalen in onze gemeente. U stemt met een papieren stembiljet en een rood potlood. Het stembiljet ontvangt u van de stembureauleden in het stembureau. In het stemhokje vult u het stembiljet in. De stemming is geheim. De opstelling van de stemhokjes in het stemlokaal hoort zodanig te zijn dat niemand kan zien op wie u stemt.

U plaatst een kruisje in het vakje voor de kandidaat van uw keuze of u kleurt dat vakje (deels) in. U doet dat met het schrijfmateriaal (rood potlood) dat u in het stemhokje aantreft. Schrijf verder niet op het stembiljet. U loopt dan namelijk het risico dat uw identiteit wordt achterhaald en uw stembiljet daardoor ongeldig wordt. Ook als u meerdere hokjes heeft ingekleurd, is uw stem ongeldig. Mocht u uw biljet per ongeluk ongeldig hebben gemaakt, of u heeft zich vergist, dan kunt u eenmalig een nieuw stembiljet vragen aan één van de stembureauleden in het stemlokaal.

Blanco stemmen kan ook. Dat doet u door niets aan te kruisen. Het biljet blijft dan dus leeg. U mag niet op het biljet schrijven of tekenen: dan wordt uw stembiljet ongeldig.

Nadat u uw keuze heeft gemaakt vouwt u het stembiljet zodanig op, dat uw keuze niet zichtbaar is en stopt u het in de stembus.

Stemlokalen

Met de stempas kunt u in alle stemlokalen binnen onze gemeente uw stem uitbrengen. Om in een ander stemlokaal binnen de eigen gemeente te stemmen, hoeft u dus niets te regelen. Hieronder treft u aan een overzicht van de 12 stemlokalen in onze gemeente.

Stemlokaal 1

Gemeentehuis, Buiten de Veste 1 4652 GA Steenbergen

Stemlokaal 2

Verzorgingstehuis Onze Stede, Rozemarijnstraat 1 4651 EL Steenbergen

Stemlokaal 3

Basisschool Gummarus, Esdoornstraat 1 4651KM Steenbergen

Stemlokaal 4

Kantine Sportpark, Seringenlaan 1 4651 KS Steenbergen

Stemlokaal 5

Scoutinggebouw Wallenburch, Oudevest 9 4651 WB Steenbergen

Stemlokaal 6

Gemeenschapshuis De Vaert, Kapelaan Kockstraat 54 4651 XE Welberg

Stemlokaal 7

Dorpshuis Siemburg, Graaf Engelbrechtstraat 14 4756 AR Kruisland

Stemlokaal 8

Dorpshuis De Stelle, Dorpsweg 57 4655 AB De Heen

Stemlokaal 9

Verzorgingshuis De Nieuwe Haven, de Ruyterstraat 2 4671 AW Dinteloord

Stemlokaal 10

Dorpshuis, Westvoorstraat 3 4671 CC Dinteloord

Stemlokaal 11

Sporthal De Buitelstee, Van Oldenbarneveltstraat 2 4671 ES Dinteloord

Stemlokaal 12

Verzorgingshuis De Vossemeren, Burg. Janssensstraat 1 4681 AW Nieuw-Vossemeer

De stemlokalen zijn geopend van 7.30 tot 21.00 uur.

Volmacht

Bent u niet in de gelegenheid zelf te stemmen, dan kan een andere kiezer uw stem uitbrengen. Geef uw stempas (formulier aan achterzijde invullen en onderteken) aan de ander. **U moet ook een kopie van uw identiteitsbewijs meegeven.** Anders mag de andere kiezer (de gemachtigde), uw volmachtstem niet uitbrengen!

Degene die voor u een stem uitbrengt kan dit alleen doen op het moment waarop hij of zij zelf stemt. De gemachtigde mag maximaal twee stemmen uitbrengen voor anderen. Ook wanneer u gemachtigd bent, kunt u uw stem overal binnen de gemeente uitbrengen.

Schriftelijke volmacht

U kunt ook een schriftelijke volmacht verlenen. Dat kan handig zijn als u al lang van te voren weet dat u niet aanwezig zult zijn op de dag van de verkiezing en ook niet in staat zult zijn om een onderhandse volmacht te verlenen. Wanneer u gebruik wilt maken van een schriftelijke volmacht moet u hiervoor uiterlijk **17 februari 2010** een aanvraag indienen bij uw gemeente. Formulieren voor een schriftelijke volmacht zijn bij uw gemeente verkrijgbaar. Op het formulier moet zowel uw handtekening als de handtekening van uw gemachtigde worden geplaatst. **Als u een schriftelijk volmacht aanvraagt, hoeft u geen kopie van uw identiteitsbewijs te overleggen. De gemeente controleert uw identiteit aan de hand van de gegevens in de gemeentelijke administratie. Uw stempas wordt direct aan uw gemachtigde toegestuurd.**

Op wie kan ik stemmen?

Voor de komende gemeenteraadsverkiezingen zullen veel mensen zich kandidaat stellen. U stemt voor de leden van de gemeenteraad. U vindt hun namen op de kandidatenlijsten van de politieke partijen.

Alle mensen die samen op een lijst staan, hebben dezelfde politieke opvattingen. De nummer één op de lijst is de lijsttrekker. De politieke partij bepaalt zelf wie dat is. Onder de naam van de lijsttrekker volgen de namen van de overige kandidaten. U kunt ook op één van hen stemmen: dat wordt wel het uitbrengen van een voorkeurstem genoemd. U stemt dan dus niet op de lijsttrekker, maar op een andere kandidaat van die partij. Uw stem gaat niet verloren als u stemt op een kandidaat die uiteindelijk niet gekozen wordt. Uw stem komt dan ten goede aan de andere kandidaten op dezelfde lijst.

Op vrijdag, 22 januari wordt tijdens een openbare zitting van het hoofdstembureau van de gemeente Steenbergen om 16.00 uur beslist over de geldigheid van de ingeleverde kandidatenlijsten van de partijen. (zitting vindt plaats in het gemeentehuis). Kandidaatstelling heeft plaatsgevonden, dinsdag, 19 januari van 9.00 tot 15.00 uur)

Na definitieve vaststelling van de kandidatenlijsten zullen deze zo spoedig mogelijk worden gepubliceerd op onze website.

Op donderdag, 21 januari is tijdens een openbare zitting van het centraal stembureau de nummering vastgesteld van de kandidatenlijsten. Tevens is een besluit genomen over de geldigheid van de lijstencombinaties voor de verkiezing van de leden van de Gemeenteraad.

De volgende nummering is toegekend:

aantal stemmen vorige verkiezing:

Lijst 1	Lijst Steenbergen Anders (LSA)	2111
Lijst 2	Partij van de Arbeid (P.v.d.A.)	2011
Lijst 3	Christen Democratisch Appél (CDA)	1577
Lijst 4	VVD	1561
Lijst 5	Gemeente Belangen/Dé Lokale Partij	1510
Lijst 6	Democraten 66 (D66)	1177
Lijst 7	Door ! (nieuwe partij)	

Het centraal stembureau heeft de volgende lijstencombinatie geldig verklaard:

5 (Gemeente Belangen/Dé Lokale Partij) en 6 (Democraten 66 (D66) en 7 (Door !)

Wat gebeurt er met mijn stem?

U kunt op 3 maart 2010 stemmen voor de gemeenteraadsverkiezingen. Door te stemmen bepaalt u samen met de andere kiezers welke partijen in de gemeenteraad zitting zullen nemen. U oefent daarmee invloed op de besluitvorming van de gemeenteraad voor de komende vier jaren. In de gemeenteraad worden veel zaken beslist die u direct aangaan. Denk daarbij aan onderwerpen als huisvesting, cultuur, sport, verkeer en huishoudelijke zorg.

De gemeenteraad

De gemeenteraad bekleedt een belangrijke functie binnen de gemeente: het is het hoogste orgaan. Dit is vastgelegd in de Grondwet. De hoofdtaken van de gemeenteraad zijn het vaststellen van de lokale regelgeving en het beleid en het toezien op de uitvoering daarvan. Samen met het college van B&W (burgemeester en wethouders) – dat belast is met het dagelijks bestuur van de gemeente – neemt de gemeenteraad besluiten over alle mogelijke zaken. De raad controleert het college van B&W bij de uitvoering van de genomen besluiten. Het college is hierover verantwoording verschuldigd aan de raad. De gemeenteraad heeft een grote invloed op de gang van zaken in uw gemeente.

De bestuurders: burgemeester en wethouders

Het dagelijks bestuur van de gemeente wordt gevormd door het college van burgemeester en wethouders. De burgemeester wordt door de Kroon (de koningin en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) benoemd, de wethouders worden gekozen door de leden van de gemeenteraad.

De burgemeester

De burgemeester vormt samen met de wethouders het dagelijks bestuur van de gemeente (college van B&W). De burgemeester is tevens voorzitter van de gemeenteraad, zonder hier zelf deel van uit te maken. De burgemeester wordt benoemd door de Kroon, waarbij de gemeenteraad een adviserende rol heeft.

Kijk voor meer informatie op de website van het ministerie van BZK:

<http://www.minbzk.nl/onderwerpen/openbaar-bestuur/politieke/burgemeesters>.

De wethouders

De wethouders worden na de verkiezingen door de gemeenteraad benoemd. Elke wethouder heeft zijn of haar eigen taakgebied of portefeuille, zoals onderwijs, openbare werken of financiën. Bij het uitvoeren van taken wordt de wethouder gecontroleerd door de gemeenteraad. Zie voor meer informatie:

<http://www.minbzk.nl/onderwerpen/openbaar-bestuur/politieke/wethouders>

Deelraden

De twee grootste steden van Nederland - Amsterdam en Rotterdam - kennen deelgemeenteraden, de zogenaamde deelraden. Ze zijn ingesteld om het bestuur dicht bij de burgers te brengen.

Deelraden worden, net als 'gewone' gemeenteraden, eens in de vier jaar rechtstreeks door de inwoners gekozen. Op 3 maart 2010 kiezen de inwoners van Amsterdam en Rotterdam dus niet alleen een nieuwe gemeenteraad, maar ook nieuwe deelraden. De deelraden krijgen hun taken en bevoegdheden van het gemeentebestuur overgedragen. Binnen de grenzen die de wet het gemeentebestuur stelt, voeren de deelraden een eigen beleid. Ze hebben hiervoor hun eigen ambtenaren en budgetten.

Wat gebeurt er na het stemmen?

Tellen van stemmen

Per stembureau wordt geteld op welke kandidaten de stemmen zijn uitgebracht. Ook wordt vastgesteld hoeveel ongeldige en blanco stemmen zijn uitgebracht. Het tellen van de stemmen

wordt gedaan door stembureauleden en eventueel daarvoor aangewezen tellers en is openbaar. Zie voor meer informatie over het tellen van de stemmen:
<http://www.kiesraad.nl/nl/Onderwerpen/Uitslagen/Uitslagberekening.html>

De stembureaus geven hun uitslag door aan burgemeester en wethouders. Zij geven de verzamelde gegevens weer door, zodat ze uiteindelijk terechtkomen bij het centraal stembureau (CSB). Na het tellen van alle stemmen worden de zetels door het CSB over de verschillende politieke partijen verdeeld. Het CSB bestaat bij de gemeenteraadsverkiezing uit vijf leden: de burgemeester is voorzitter, de vier overige leden worden benoemd door B&W.

Zetelverdeling en kiesdeler

Allereerst wordt de kiesdeler berekend. De kiesdeler is het aantal stemmen dat een partij nodig heeft om één zetel in de gemeenteraad te bemachtigen. Hiervoor wordt het totaal aantal uitgebrachte geldige stemmen gedeeld door het aantal zetels. Zie voor meer informatie:

<http://www.kiesraad.nl/nl/Onderwerpen/Uitslagen/Kiesdeler.html>

Restzetels

Na deze eerste zetelverdeling zullen er in het algemeen nog zetels overblijven, de zogenaamde restzetels. Deze worden afhankelijk van het aantal zetels in een gemeenteraad verdeeld volgens het systeem van de grootste gemiddelden (bij gemeenten met negentien of meer gemeenteraadsleden; dit zijn gemeenten met meer dan 20.000 inwoners) of volgens het systeem van de grootste overschotten (bij gemeenten met minder dan negentien gemeenteraadsleden; dit zijn gemeenten met minder dan 20.000 inwoners). Uiteindelijk worden zo alle zetels over de politieke partijen verdeeld. De gemeente Steenberghe heeft 19 zetels te verdelen, aangezien ons inwoneraantal boven de 20.000 telt) voor meer informatie:
http://www.kiesraad.nl/nl/Onderwerpen/Uitslagen/Toewijzing_zetels.html

Lijstverbindingen

Politieke partijen kunnen hun kansen op een restzetel vergroten door een lijstverbinding aan te gaan. Bij de verdeling van de restzetels worden de partijen die onderling hun kandidatenlijsten hebben verbonden als één partij beschouwd.

Of een politieke partij een lijstverbinding is aangegaan, kunt u vinden op kandidatenlijsten die uiterlijk 4 dagen voor de verkiezing huis-aan-huis worden verspreid. Zie voor meer informatie:
http://www.kiesraad.nl/nl/Onderwerpen/Uitslagen/Toewijzing_zetels.html

Verdeling zetels over de kandidaten

Nadat de zetels door het Centraal Stembureau (CSB) van de gemeente over de partijen zijn verdeeld, wordt vastgesteld welke kandidaten zijn gekozen. Er wordt hierbij o.a. gekeken of er kandidaten met voorkeursstemmen zijn gekozen. Zie voor meer informatie:

http://www.kiesraad.nl/nl/Onderwerpen/Uitslagen/Aanwijzing_kandidaten.html

Vragen en antwoorden

Verkiezingen algemeen

[Wie mogen er allemaal stemmen?](#)

Bij de gemeenteraadsverkiezingen mogen de volgende mensen stemmen: alle ingezetenen van de gemeente die afkomstig zijn uit een lidstaat van de Europese Unie en vreemdelingen die minimaal 5 jaar onafgebroken legaal in Nederland wonen.

Mensen die wegens een geestelijke stoornis onder curatele zijn gesteld, kunnen ook gewoon aan de verkiezing deelnemen. Deze mensen waren tot voor kort uitgesloten van het kiesrecht. De Grondwet en Kieswet zijn op dit punt in 2008 aangepast. Deze mensen ontvangen dus van hun gemeente ook een stempas.

Mensen die door de rechter uit het kiesrecht zijn ontzet als bijkomende straf bij een strafrechtelijke veroordeling mogen **niet** stemmen.

[Moet ik komen stemmen?](#)

Nee, u bent niet verplicht om te komen stemmen. Stemmen is een recht in Nederland; u mag zelf bepalen of u er gebruik van maakt. Het recht om te stemmen is de basis van onze vrijheid en democratie. Dankzij dit recht mag u een mening hebben én deze ook geven. En door te stemmen oefent u mede invloed uit op de wijze waarop de gemeenteraad wordt vertegenwoordigd. Als u wel wilt stemmen, maar op de dag zelf niet kunt, kunt u iemand anders machtigen.

[Wat zijn de openingstijden van de stemlokalen?](#)

De stemlokalen zijn op woensdag 3 maart 2010 geopend van 7.30 tot 21.00 uur.

[Kan ik mijn stem in een andere gemeente uitbrengen?](#)

Nee dat kan niet, u kunt bij de gemeenteraadsverkiezing alleen stemmen in uw eigen gemeente.

[Kan ik blanco stemmen?](#)

De mogelijkheid bestaat om blanco te stemmen. U kruist dan geen van de vakjes aan en maakt geen andere aantekeningen op het stembiljet. U vouwt uw stembiljet dus onbeschreven dicht en stopt het in de stembus.

Een blanco stem wordt wel meegenomen bij het bepalen van de opkomst (het aantal mensen dat naar het stembureau is gekomen om te stemmen). Een blanco stem telt niet bij de berekening van de uitslag en de kiesdeler/kiesdrempel. Daarvoor worden uitsluitend de stemmen die uit zijn gebracht op een van de kandidaten geteld.

Het uitbrengen van een blanco stem heeft, evenals het niet-stemmen, geen enkele invloed op de zetelverdeling. Dat een niet-uitgebrachte stem naar de grootste partij gaat, is een misvatting.

[Wanneer wordt mijn stem als ongeldig aangemerkt?](#)

Een stem is ongeldig wanneer die is uitgebracht op een ander stembiljet dan u is uitgereikt in het stembureau. Ook is een stem ongeldig wanneer u niet duidelijk maakt op wie u stemt (door het geheel of gedeeltelijk rood maken van het witte stipje in het stemvak), of wanneer u meerdere vakjes rood maakt of met een andere kleur pen stemt. Schrijf verder niet op het stembiljet. U loopt dan namelijk het risico dat uw identiteit wordt achterhaald en uw stembiljet daardoor ongeldig wordt.

[Wat gebeurt er met mijn stem als ik niet stem?](#)

Het niet deelnemen aan de verkiezing heeft, evenals het uitbrengen van een blanco stem of een ongeldige stem, geen enkele invloed op de zetelverdeling. Dat een niet-uitgebrachte stem naar de grootste partij gaat, is een misvatting.

[Wat moet ik bij me hebben om te mogen stemmen?](#)

Om te kunnen stemmen moet u uw stempas en een geldig identiteitsbewijs meenemen. Zonder uw stempas en identiteitsbewijs mag u niet stemmen.

Over de stempas

[Ik heb nog geen stempas ontvangen. Wat moet ik doen?](#)

De stempas wordt uiterlijk twee weken voor de verkiezing verstuurd. Wanneer u geen stempas heeft ontvangen, moet u zo snel mogelijk contact opnemen met de gemeente en een nieuwe stempas aanvragen. De uiterste datum voor het aanvragen van een (nieuwe) stempas is maandag 1 maart 2010. Na de uiterste datum is het aanvragen van een nieuwe stempas niet meer mogelijk en kunt u dus **niet** stemmen.

[Het is nog geen 3 maart 2010, maar ik ben mijn stempas kwijt of hij is stuk gegaan. Wat moet ik doen?](#)

In dat geval moet u zo snel mogelijk contact opnemen met uw gemeente. De uiterste datum voor het aanvragen van een (nieuwe) stempas is maandag 1 maart 2010. Na de uiterste datum is het aanvragen van een nieuwe stempas niet meer mogelijk en kunt u dus **niet** stemmen.

[Het is vandaag 3 maart 2010 en ik heb geen stempas. Wat moet ik doen?](#)

Helaas, u kunt vandaag niet stemmen. Ook wanneer u zich meldt bij uw vertrouwde stembureau en uw identiteitsbewijs toont, kan er geen nieuwe stempas worden afgegeven. Reden hiervoor is dat het bezit van uw stempas bewijs is dat u uw stem nog niet in een ander stemlokaal heeft uitgebracht. Zonder dit bewijs mag u niet stemmen.

[Het is vandaag 3 maart 2010. Ik sta in het stemlokaal en ben mijn stempas vergeten. Wat moet ik doen?](#)

U haalt uw stempas op. U kunt namelijk zonder uw stempas niet stemmen. Ook niet bij uw vertrouwde stembureau. Reden hiervoor is dat het bezit van uw stempas bewijs is dat u uw stem nog niet in een ander stemlokaal heeft uitgebracht.

[Ik ben verhuisd. Hoe zit dat met mijn stempas?](#)

De gemeente waar u op 19 januari 2010 bent ingeschreven, stuurt u een stempas. Verhuist u na die datum naar een andere gemeente, dan moet u stemmen in uw oude gemeente. U kunt in dit geval niet voor de gemeenteraad in uw nieuwe gemeente stemmen.

Identiteitsbewijs en identificatieplicht

[Waarom moet ik mij identificeren?](#)

Bij het stemmen in een willekeurig stemlokaal, beschikt het stembureau niet over een lijst met alle kiezers die in dat stemlokaal hun stem kunnen uitbrengen. Het stembureau moet dus op een andere manier zeker stellen dat u de rechtmatige houder van de stempas bent. Dat doet het stembureau door de persoonsgegevens van uw stempas te vergelijken met de persoonsgegevens van uw identiteitsbewijs. Anders zou het kunnen gebeuren dat u uw stempas kwijt raakt en een andere kiezer, die zich dan voor u uitgeeft, uw stem uit brengt. Ook wordt zo voorkomen dat stempassen "geronseld" worden en door derden gebruikt worden om mee te stemmen.

[Wat zijn geldige identiteitsbewijzen?](#)

Een geldig identiteitsbewijs is een document waaruit de identiteit van een persoon blijkt. In Nederland worden de volgende documenten geaccepteerd: een geldig Nederlands paspoort; een geldige Nederlandse identiteitskaart; een geldig Nederlands (bromfiets)rijbewijs. Voor vreemdelingen is hun verblijfsdocument een geldig identiteitsbewijs.

Bent u afkomstig uit één van de lidstaten van de Europese Unie of één van de landen aangesloten bij de Europese Economische Ruimte (IJsland; Liechtenstein; Noorwegen) dan kunt u zich met uw nationale paspoort, identiteitskaart of rijbewijs identificeren. Identiteitsbewijzen van andere landen zijn geen geldige identiteitsbewijzen: u kunt zich dus **niet** identificeren met bijvoorbeeld een Turks, Marokkaans, Russisch, Australisch, Japans, of Amerikaans identiteitsbewijs.

Personen die werkzaam zijn bij een in Nederland gevestigde diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging of een internationale organisatie en uit een EU-lidstaat afkomstig zijn, kunnen zich bovendien legitimeren met een zogenaamd document voor geprivilegieerden dat is afgegeven door de Nederlandse overheid.

Bent u uw identiteitsbewijs kwijt, of is het gesloten, dan kunt u uw stem uitbrengen door een kopie te tonen van het proces-verbaal van vermissing dat is opgemaakt door de politie. Daarnaast moet u een ander pasje of document voorzien van uw naam en foto tonen aan het stembureau. Daarmee kan het stembureau u tot de stemming toelaten.

U kunt u niet identificeren met andere pasjes en kaarten, zoals een openbaarvervoerkaart, bedrijfspas, collegekaart, bankpas of zwemabonnement. U kunt u ook niet identificeren met een identiteitsbewijs dat verlopen is.

[Mijn identiteitsbewijs is verlopen. Kan ik nog stemmen?](#)

Wanneer u (kort) voor de verkiezing ontdekt dat uw identiteitsbewijs is verlopen, kunt u een nieuw identiteitsbewijs aanvragen bij uw gemeente. De leveringstijd van een nieuw identiteitsbewijs bedraagt 5 werkdagen.

Wanneer u op 3 maart 2010 ontdekt dat uw identiteitsbewijs is verlopen, dan kunt u niet stemmen. Zonder geldig identiteitsbewijs is stemmen niet mogelijk.

[Ik sta in het stemlokaal en ben mijn identiteitsbewijs vergeten. Wat moet ik doen?](#)

U dient bij het stemmen een geldig identiteitsbewijs te tonen. Zonder dit bewijs kunt u niet stemmen. U dient uw identiteitsbewijs op te halen en terug te keren naar het stemlokaal.

[Het is nog geen 3 maart 2010, maar ik heb geen geldig identiteitsbewijs. Wat moet ik doen?](#)

U moet naast uw stempas een geldig identiteitsbewijs tonen om te mogen stemmen. **Zonder geldig identiteitsbewijs mag u niet stemmen.** Hebt u geen geldig identiteitsbewijs, vraag dan tijdig een nieuwe aan bij uw gemeente.

Ook als u een onderhandse volmachtstem voor iemand uitbrengt, moet u een (kopie van het) geldige identiteitsbewijs van uw volmachtgever tonen. Zonder deze kopie of het originele document te tonen, mag u de volmachtstem niet uitbrengen.

U kunt wel een schriftelijke volmacht verlenen. Dat moet u aanvragen bij uw gemeente. Formulieren hiervoor zijn bij de gemeente verkrijgbaar. U kunt een schriftelijk volmacht aanvragen uiterlijk tot en met **17 februari 2010**. Als u een schriftelijk volmacht aanvraagt, hoeft u geen kopie van uw identiteitsbewijs te overleggen. De gemeente controleert uw gegevens aan de hand van uw inschrijving in de gemeentelijke administratie. Uw stempas wordt direct aan uw gemachtigde toegestuurd.

Bent u uw identiteitsbewijs kwijt, of is het gestolen, dan kunt u uw stem uitbrengen door een kopie van het proces-verbaal van vermissing dat is opgemaakt door de politie te tonen. Daarnaast moet u een ander pasje of document voorzien van uw naam en foto tonen aan het stembureau.

Volmacht

[Ik zit op 3 maart 2010 de hele dag op mijn werk, maar wil wel stemmen. Is dat mogelijk?](#)

De stembureaus hebben ruime openingstijden. U kunt er terecht tussen 07.30 en 21.00 uur. Mocht u desondanks niet kunnen stemmen, dan kunt u hiervoor vrij krijgen. Uw baas is verplicht op grond van de Kieswet u in dat geval maximaal twee uur vrij te geven om uw stem uit te brengen. U kunt overigens ook [iemand anders machtigen](#) om te stemmen.

[Ik kan zelf niet stemmen. Kan ik iemand anders mijn stem laten uitbrengen \)?](#)

U kunt een andere kiezer machtigen om uw stem uit te brengen. Wanneer u een stempas heeft ontvangen, kunt u iedere kiesgerechtigde binnen uw eigen gemeente machtigen.

Om iemand te machtigen, vult u de achterkant van de stempas in. Vergeet daarbij de ondertekening niet. De stempas geeft u aan degene mee die namens u stemt (uw gemachtigde). Dit kan tot op de dag van de verkiezingen. Ook moet u een kopie van uw identiteitsbewijs meegeven aan uw gemachtigde. Zonder deze kopie te tonen aan het stembureau, kan uw gemachtigde uw stem niet uitbrengen. Voorkom misbruik van uw identiteitsbewijs door de kopie terug te vragen en/of op de kopie te schrijven dat deze alleen bestemd is voor gebruik bij het uitbrengen van uw volmachtstem.

Partijen en kandidaten

[Waar vind ik informatie over politieke partijen?](#)

Ga voor handige links naar de startpagina van de website www.uheefthetvoorhetzeggen.nl. U vindt daar onder andere links naar sites met informatie over de landelijke politieke partijen en hun programma's. Er zijn ook websites zoals www.kieskompas.nl en www.stemwijzer.nl waar u advies kunt krijgen over op wie of welke partij u kunt stemmen. Voor een totaaloverzicht van alle politieke partijen die in uw gemeente deelnemen aan de verkiezingen raadpleegt u de website van uw gemeente.

[Op wie kan ik eigenlijk stemmen tijdens de verkiezingen van de gemeenteraad?](#)

De kandidatenlijst met alle verkiesbare mensen en partijen wordt uiterlijk vier dagen voor de verkiezing naar het huisadres van alle kiesgerechtigden gestuurd. Dikwijls wordt de lijst ook in huis-aan-huisbladen geplaatst. Op de website www.uheefthetvoorhetzeggen.nl vindt u links naar de landelijke politieke partijen. Raadpleeg de website van uw gemeente voor een totaaloverzicht van alle politieke partijen die in uw gemeente deelnemen.

Zetelverdeling

[Hoe worden de zetels van de gemeenteraad over de politieke partijen verdeeld?](#)

Eerst wordt per stembureau geteld hoeveel stemmen op de kandidaten zijn uitgebracht. De stembureaus geven hun uitslag door aan de burgermeester en wethouders. Zij geven de verzamelde gegevens weer door aan het centraal stembureau (CSB). Na het tellen van de stemmen worden de zetels door het CSB over de verschillende politieke partijen verdeeld.

[Wat is de kiesdeler?](#)

Nadat alle stemmen zijn geteld wordt de kiesdeler berekend. De kiesdeler is het aantal stemmen dat een partij nodig heeft om één zetel in de gemeenteraad te bemachtigen. Hiervoor wordt het totaal aantal uitgebrachte geldige stemmen gedeeld door het aantal zetels. Voorbeeld: in uw gemeente zijn 21.000 stemmen uitgebracht en er zijn 21 zetels te verdelen. Een politieke partij heeft dan 1.000 ($21.000 : 21$) stemmen nodig om een zetel in de gemeenteraad te krijgen. De kiesdeler in dit voorbeeld is dus 1.000 stemmen. Als de kiesdeler eenmaal berekend is, worden de zetels verdeeld.

[Wat is een restzetel en hoe wordt deze verdeeld?](#)

Na de eerste zetelverdeling zullen er in het algemeen nog te verdelen zetels overblijven, de zogenaamde restzetels. Deze worden afhankelijk van het aantal zetels in een gemeenteraad verdeeld volgens het [systeem van de grootste gemiddelden](#) (bij gemeenten met negentien of meer gemeenteraadsleden, dit zijn gemeenten met meer dan 20.000 inwoners) of volgens [het systeem van de grootste overschotten](#) (bij gemeenten met minder dan negentien

gemeenteraadsleden, dit zijn gemeenten met minder dan 20.000 inwoners). Uiteindelijk worden zo alle zetels over de politieke partijen verdeeld.

Wat is een lijstverbinding?

Politieke partijen kunnen hun kansen op een [restzetel](#) vergroten door een lijstverbinding aan te gaan. Bij de verdeling van de restzetels worden de partijen die onderling hun [kandidatenlijsten](#) hebben verbonden als één partij beschouwd.

Wie van de deelnemende partijen binnen de lijstverbinding de extra restzetel(s) krijgt, is afhankelijk van de uitslag. Van de regeling wordt gebruikgemaakt door partijen die zich min of meer verwant met elkaar voelen. Of een politieke partij een lijstverbinding is aangegaan, kunt u vinden op kandidatenlijsten die uiterlijk 4 dagen voor de verkiezing huis aan huis worden verspreid.

Hoe worden de zetels van de gemeenteraad over de kandidaten verdeeld?

Nadat de zetels door het Centraal Stembureau (CSB) over de partijen zijn verdeeld, wordt vastgesteld welke kandidaten zijn gekozen. Eerst wordt gekeken of er kandidaten met voorkeurstemmen zijn gekozen. Voorkeurstemmen zijn stemmen die op een bepaalde kandidaat zijn uitgebracht. Om met voorkeurstemmen in de gemeenteraad te komen, heeft een kandidaat een aantal voorkeurstemmen nodig dat groter is dan 25% van de kiesdeler. Voor gemeenteraden met minder dan negentien zetels is dit 50%. Nadat kandidaten die met voorkeurstemmen zijn gekozen een zetel toebedeeld hebben gekregen, worden de overige nog te verdelen zetels aan de andere kandidaten toegewezen in de volgorde van de lijst.

Wat doet de gemeenteraad eigenlijk?

De gemeenteraad bekleedt een belangrijke functie binnen de gemeente: het is het hoogste orgaan. Dit is vastgelegd in de Grondwet. De hoofdtaken van de gemeenteraad zijn het vaststellen van het beleid en het toezien op de uitvoering daarvan. Samen met het college van B&W (burgemeester en wethouders) – dat belast is met het dagelijkse bestuur van de gemeente – neemt de gemeenteraad besluiten over alle mogelijke zaken. De raad controleert het college van B&W bij de uitvoering van de genomen besluiten. De gemeenteraad heeft een grote invloed op de gang van zaken in uw gemeente.

Contact

Mocht u nog een vraag hebben over de verkiezingen dan kunt u deze stellen aan een van de medewerkers Publiekszaken van onze gemeente. Genoemde afdeling is belast met de organisatie van de verkiezingen. (tel 14 0167) e-mail: info@gemeente-steenbergen.nl

Ook kunt u voor vragen omtrent verkiezingen terecht bij het Informatiepunt Verkiezingen. U kunt van maandag tot en met vrijdag tussen 8.30 en 17.30 uur bellen met het Informatiepunt Verkiezingen, telefoon (070) 426 7329.

Contactgegevens Informatiepunt Verkiezingen
Postbus 20011
2500 EA Den Haag